

PROCEDURE VRIJSTELLING PERMANENTIE

versie van 25 februari 2023, herwerkt en goedgekeurd door de nationale raad op 16 september 2023

Procedure voor het verkrijgen van een vrijstelling voor de deelname aan de permanentie door de arts (art. 26, wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg) (Kwaliteitswet)

Voorafgaand

In de regel heeft iedere arts, zowel de huisarts, de ziekenhuisarts als de arts-specialist met een privépraktijk de wettelijke verplichting deel te nemen aan de medische permanentie. (art. 21, lid 1, Kwaliteitswet)

De Kwaliteitswet kent de Orde der artsen de bevoegdheid toe om de vrijstellingen voor artsen voor de deelname aan de permanentie toe te staan. (art. 26, lid 2, Kwaliteitswet)

Deze bevoegdheid van de Orde der artsen nam aanvang op 1 juli 2022. De arts kan een vrijstelling voor de deelname aan de permanentie verkrijgen op basis van vier wettelijke criteria: de gezondheidstoestand, de leeftijd, de gezinssituatie of de feitelijke uitoefening van het gezondheidszorgberoep. (art. 26, lid 1, Kwaliteitswet)

De nationale raad van de Orde der artsen werkt – wat de huisartsen betreft – samen met de Nederlandstalige en Franstalige huisartsenorganisaties om de vier wettelijke criteria nader uit te leggen en waar mogelijk te harmoniseren. Verschillen in interpretatie, afhankelijk van de lokale noden, zijn mogelijk.

In hetgeen volgt, wordt de procedure vastgelegd voor het verkrijgen van een vrijstelling voor de deelname aan de permanentie.

De vrijstellingsprocedure heeft geen schorsende werking voor de deelname aan de medische permanentie. De arts is verplicht deel te nemen aan de medische permanentie tot op het ogenblik dat de vrijstelling is toegekend.

De organisatie van de permanentie blijft, ook na de inwerkingtreding van de Kwaliteitswet, een bevoegdheid van de huisartsenkringen, de ziekenhuizen (hoofdarts), de verenigingen van artsen-specialisten en andere lokale instanties.

De nationale raad blijft er, ondanks zijn nieuwe wettelijke bevoegdheid, van overtuigd dat de vrijstellingen bij voorkeur in collegiaal overleg binnen de lokale instanties moeten worden overeengekomen, met aandacht voor hun gekende leden-artsen en met zicht op de lokale noden, en voor zover een kwaliteitsvolle medische permanentie voor de burgers wordt gewaarborgd.

Bij onderling schriftelijk akkoord tussen de arts en de lokale instantie dient de arts hiervan melding te maken bij de Orde der artsen die de ontvangst bevestigt.

De melding van het onderling schriftelijk akkoord gebeurt via het profiel van de arts, na login via Itsme, eID of gebruikersnaam op de website van de Orde der artsen: www.ordomedic.be.

De hoofdartsen van de ziekenhuizen melden de toegestane vrijstellingen van permanentie aan de Orde. De Orde stuurt een ontvangstbevestiging.

Bij het uitblijven van een onderlinge regeling tussen de arts en de lokale instantie kan de arts die een vrijstelling wenst te verkrijgen alsnog zijn verzoek richten tot de Orde der artsen, via onderstaande procedure.

Definities

1/ Medische permanentie: de regelmatige en normale zorgverstrekking aan de bevolking tijdens de periode van permanentie. De periode van permanentie betreft de periode buiten de gewone praktijken, met name iedere nacht van achttien uur tot de daaropvolgende ochtend om acht uur, ieder weekend van vrijdagavond achttien uur tot de daaropvolgende maandag om acht uur en op wettelijke feestdagen van de avond ervoor achttien uur tot de ochtend na de feestdag om acht uur;

2/ Verzoekende arts: de arts die op basis van artikel 26 Kwaliteitswet een vrijstelling voor de deelname aan de permanentie wenst te verkrijgen;

3/ Overeenkomstig de structuur van de organen van de Orde der artsen, worden tien provinciale commissies permanentie en twee beroepscommissies permanentie (Nederlandstalig en Franstalig) opgericht:

- Provinciale commissie permanentie (PCP): commissie bestaande uit twee effectieve leden-artsen en twee plaatsvervangende leden-artsen en één magistraat en plaatsvervanger die, uit zijn midden (gewone of plaatsvervangende leden) of erbuiten, worden aangeduid door de provinciale raad van de Orde der artsen¹;
- Beroepscommissie permanentie (BCP): commissie bestaande uit twee effectieve en twee plaatsvervangende leden-artsen en één magistraat en plaatsvervanger die, uit zijn midden (gewone of plaatsvervangende leden) of erbuiten, worden aangeduid door respectievelijk de Nederlandstalige en de Franstalige raad van beroep van de Orde der artsen²;

¹ De PCP bestaat uit minstens één huisarts en minstens één arts-specialist.

² De BCP bestaat uit minstens één huisarts en minstens één arts-specialist.

De leden van de provinciale commissies permanentie en de beroepscommissies permanentie worden aangesteld voor een periode van drie jaar, die eenmaal kan worden verlengd.

4/ Lokale instantie: de instantie die op lokaal niveau instaat voor de organisatie van de wachtdienst, bijvoorbeeld de huisartsenkring of het erkend functioneel samenwerkingsverband, het ziekenhuis (de hoofddarts) of de vereniging van artsen-specialisten met privépraktijk die mee instaan voor de organisatie van de wachtdienst voor artsen-specialisten met een privépraktijk.

Procedure

DEEL I – Vraag aan de lokale instantie

1/ De verzoekende arts richt zijn vraag tot vrijstelling in de eerste plaats tot de lokale instantie waarvan hij deel uitmaakt. Hij verzoekt de lokale instantie hierover schriftelijk advies uit te brengen.

Voor adviesverlening kan de lokale instantie gebruik maken van een model zoals voorgesteld door de Orde der artsen, dat beschikbaar is via de website www.ordomedic.be.

Beide partijen proberen in eerste instantie tot een interne oplossing betreffende de vrijstelling van permanentie te komen.

DEEL II – Procedure voor de provinciale commissie permanentie

1/ Indien een **onderling akkoord** tussen de arts en de lokale instantie wordt gevonden, meldt de betrokken arts zijn vrijstelling van permanentie aan zijn provinciale raad van inschrijving. De arts dient in de regel geen bewijsstukken (ziekteattest, ...) aan de Orde der artsen voor te leggen. De Orde vertrouwt op een correcte en verantwoordelijke beoordeling door de lokale instantie op basis van de door de arts aangevoerde motieven.

2/ Indien de lokale instantie **geen onderling akkoord** met de arts vindt of het niet opportuun acht dit te doen, formuleert deze zijn argumenten in een schriftelijk advies. In dit geval richt de verzoekende arts zijn verzoek tot de provinciale commissie permanentie van zijn provinciale raad.

Het verzoek wordt ingediend via het formulier voor de aanvraag van de vrijstelling voor de deelname aan de medische permanentie, dat terug te vinden is op het profiel van de arts, na login via Itsme, eID of gebruikersnaam op de website van de Orde der artsen: www.ordomedic.be.

De verzoekende arts duidt hierbij de reden aan (minstens één van de vier wettelijke criteria) voor de aanvraag en geeft toelichting en/of motivatie.

De verzoekende arts geeft aan of de vrijstelling die hij verzoekt tijdelijk of definitief is, desgevallend preciseert hij de tijdelijke vrijstelling.

De verzoekende arts geeft aan of de vrijstelling die hij verzoekt gedeeltelijk of volledig is, desgevallend preciseert hij de gedeeltelijke vrijstelling.

Bij dit verzoek voegt de verzoekende arts het advies van de lokale instantie en desgevallend attesten, zoals bijvoorbeeld een ziekteattest.

3/ Indien de lokale instantie een **positief advies** uitbrengt, wordt de vrijstelling toegestaan. De gemotiveerde beslissing wordt bekrachtigd door de provinciale raad van de Orde der artsen.

4/ Indien de lokale instantie **geen advies** wenst uit te brengen, of nalaat dit te doen binnen een redelijke termijn dan neemt de provinciale commissie permanentie contact op met de lokale instantie. Indien de lokale instantie alsnog geen advies verstrekt, onderzoekt de provinciale commissie permanentie of het verzoek conform is aan één van de wettelijke criteria voor de vrijstelling voor de deelname aan de permanentie³, en oordeelt, rekening houdend met alle feitelijke omstandigheden, de wettelijke en contractuele verplichtingen van de arts, de volksgezondheid en het algemeen belang. De gemotiveerde beslissing wordt bekrachtigd door de provinciale raad van de Orde der artsen.

5/ Bij **negatief advies** van de lokale instantie en indien het verzoek conform is aan minstens één van de vier wettelijke criteria, oordeelt de provinciale commissie permanentie, rekening houdend met alle feitelijke omstandigheden, de wettelijke en contractuele verplichtingen van de arts, de volksgezondheid en het algemeen belang.

Indien de lokale instantie twijfels heeft of een negatief advies heeft geformuleerd omdat de vrijstelling niet opportuun wordt geacht rekening houdend met alle feitelijke omstandigheden⁴, maar voldoet het verzoek van de arts wel aan één van de wettelijke criteria, dan tracht de provinciale commissie permanentie te bemiddelen tussen de verzoekende arts en de lokale instantie.

Is een oplossing door bemiddeling tussen de verzoekende arts en de lokale instantie niet mogelijk, dan neemt de provinciale commissie permanentie een gemotiveerde beslissing om de vrijstelling toe te staan of af te wijzen. De beslissing wordt bekrachtigd door de provinciale raad van de Orde der artsen.

5/ De provinciale raad bekrachtigt iedere gemotiveerde beslissing van de provinciale commissie permanentie om de vrijstelling toe te staan of af te wijzen binnen de 30 dagen na de verzending van het aanvraagformulier door de verzoekende arts.

³ Dit betekent dat de provinciale commissie permanentie controleert of het verzoek en het bijhorende advies zijn gebaseerd op één van de vier wettelijke criteria zoals bepaald door artikel 26, lid 1, Kwaliteitswet.

⁴ bv. omdat er een tekort aan artsen is in de regio dat (tijdelijk) op geen enkele andere manier kan worden opgevangen.

De verzoekende arts en de lokale instantie worden op de hoogte gebracht van deze gemotiveerde beslissing bij een aangetekende brief.

Deel III – Procedure voor de beroepscommissie permanentie

1/ De verzoekende arts kan binnen de 30 dagen na kennisgeving van de beslissing van de provinciale raad hoger beroep aantekenen tegen de beslissing van de provinciale raad.

Het hoger beroep wordt ingediend bij de beroepscommissie permanentie via het formulier voor hoger beroep tegen de beslissing van de provinciale raad, dat terug te vinden is op het profiel van de arts, na login via Itsme, eID of gebruikersnaam op de website van de Orde der artsen: www.ordomedic.be.

2/ De beroepscommissie permanentie controleert of het verzoek conform is aan één van de wettelijke criteria voor de vrijstelling van permanentie, en oordeelt, rekening houdend met alle feitelijke omstandigheden, de wettelijke en contractuele verplichtingen van de arts, de volksgezondheid en het algemeen belang.

3/ De raad van beroep bekrachtigt de beslissing van de beroepscommissie permanentie om de vrijstelling toe te staan of af te wijzen binnen de 60 dagen na de verzending van het formulier voor hoger beroep door de verzoekende arts.

De arts en de lokale instantie worden op de hoogte gebracht van de gemotiveerde beslissing van de raad van beroep bij een aangetekende brief.

4/ Tegen de beslissing van de raad van beroep is een beroep mogelijk bij de Raad van State binnen een termijn van 60 dagen na de kennisgeving van de beslissing.

Deel IV – Algemene regels van toepassing op de procedure voor de provinciale commissie permanentie en de beroepscommissie permanentie

1/ De leden van de provinciale commissie permanentie en de beroepscommissie permanentie betrokken in een individueel dossier, kunnen niet deelnemen aan tuchtprocedures aangaande de deontologische verplichtingen inzake de permanentie in dat dossier.

2/ Gedurende de procedure voor de provinciale commissie permanentie en de beroepscommissie permanentie kan de Orde der artsen in elke stand van het geding een deskundige aanstellen. De kosten vallen ten laste van de Orde. Indien het verzoek tot aanstelling van een deskundige uitgaat van de verzoekende arts, dient de verzoekende arts de kosten van de deskundige zelf te dragen.

Gedurende het deskundigenonderzoek worden de termijnen waarvan sprake in deze procedure opgeschort.

De provinciale commissie permanentie en de beroepscommissie permanentie bepalen respectievelijk de te respecteren termijn voor de neerlegging van het deskundigenverslag.

3/ De procedure verloopt in de regel schriftelijk. Bij onduidelijkheden over de ingevulde formulieren, kunnen de provinciale commissie permanentie en de beroepscommissie permanentie de arts horen voor bijkomende toelichtingen.

De verzoekende arts kan vragen gehoord te worden door de provinciale commissie permanentie en de beroepscommissie permanentie, al dan niet bijgestaan door een advocaat, een deskundige en/of een vertrouwenspersoon.

4/ Alle ontvangstmeldingen en definitieve beslissingen van de provinciale raad of de raad van beroep worden ter kennis gebracht van de Toezichtcommissie.

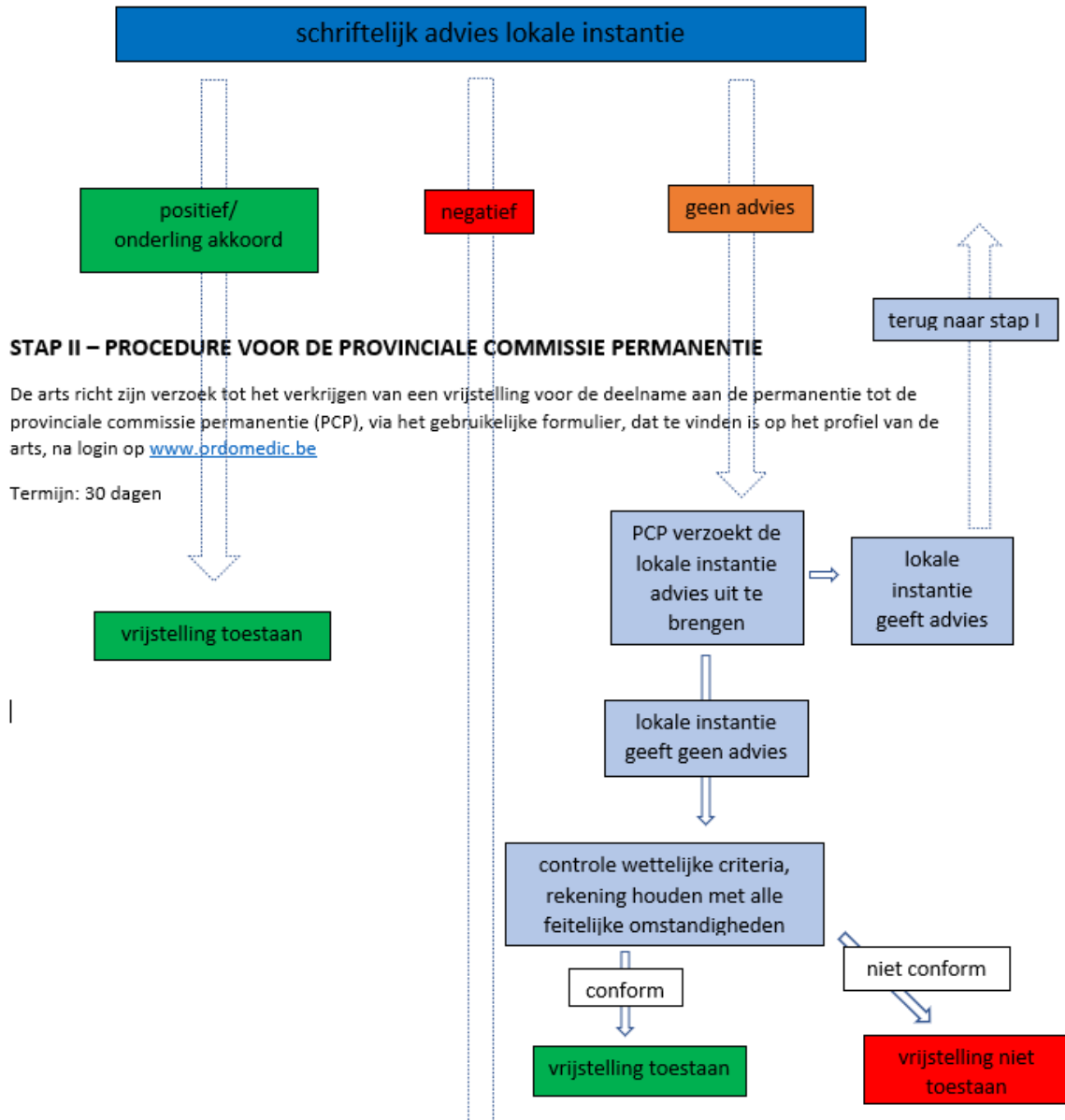
Bijlage 1 – schema procedure vrijstelling permanentie

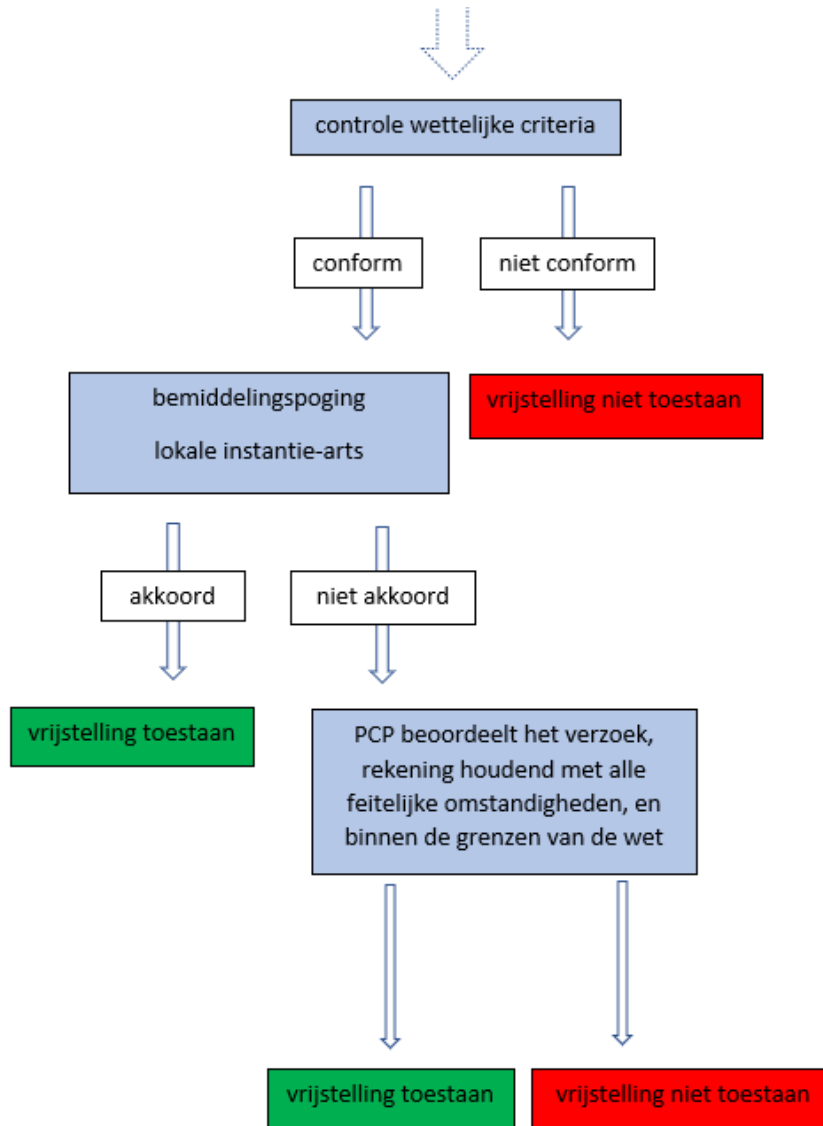
Bij onderling schriftelijk akkoord tussen de arts en de lokale instantie maakt de arts hiervan melding bij de Orde der artsen die de ontvangst bevestigt.

Bij het uitblijven van een onderlinge regeling tussen de arts en de lokale instantie, kan de arts zijn verzoek tot vrijstelling richten tot de Orde der artsen, via onderstaande procedure.

STAP I – VRAAG AAN DE LOKALE INSTANTIE

De arts verzoekt de lokale instantie, die instaat voor de organisatie van de permanentie, een schriftelijk advies uit te brengen over zijn verzoek tot vrijstelling voor de deelname aan de medische permanentie.

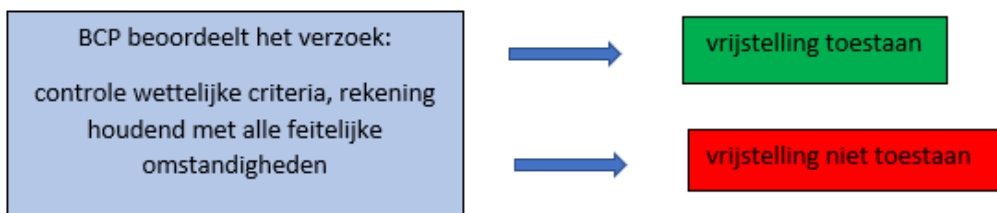

STAP III – PROCEDURE VOOR DE BEROEPSCOMMISSIE PERMANENTIE

De arts kan binnen de 30 dagen na kennisgeving van de beslissing van de provinciale raad hoger beroep aantekenen. Het hoger beroep wordt ingediend bij de beroepscommissie permanentie (BCP), via het gebruikelijke formulier, dat te vinden is op het profiel van de arts, na login op www.ordomedic.be

Termijn: 60 dagen

Mogelijkheid instelling beroep bij Raad van State binnen termijn van 60 dagen.